

Tekst jednolity
STATUT STOWARZYSZENIA
„Stowarzyszenie Ochrony Krajobrazu i Architektury Sudeckiej”
(uwzględniający zmiany z dnia 22 czerwca 2025 r.)

ROZDZIAŁ I
POSTANOWIENIA OGÓLNE

1. Stowarzyszenie nosi nazwę: „**Stowarzyszenie Ochrony Krajobrazu i Architektury Sudeckiej**”, w dalszych postanowieniach statutu zwane Stowarzyszeniem.
2. Stowarzyszenie jest zrzeszeniem osób fizycznych, zawiązanym dla ochrony i zachowania dziedzictwa kulturowego, przyrodniczego i krajobrazowego Sudetów, ze szczególnym uwzględnieniem dorobku architektonicznego. Ma na celu utrzymanie niepowtarzalnego charakteru tego regionu dla przyszłych pokoleń. Siedzibą Stowarzyszenia jest Karpacz. Terenem działania jest Rzeczpospolita Polska.
- 2a. Stowarzyszenie w zakresie celów określonych w ust. 7 i realizacji tych celów określonych w ust. 8 statutu prowadzi wyłącznie nieodpłatną działalność pożytku publicznego w rozumieniu ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie z dnia 24 kwietnia 2003.
3. Dla realizacji celów statutowych Stowarzyszenie może działać na terenie innych państw z poszanowaniem tamtejszego prawa.
4. Stowarzyszenie jest zawiązane na czas nieograniczony. Posiada osobowość prawną. Działa na podstawie przepisów ustawy z dnia 7 kwietnia 1989 r. Prawo o stowarzyszeniach (Dz. U. z 2001, Nr 79, poz. 855 z późn. zm.) oraz niniejszego statutu.
5. Stowarzyszenie może należeć do innych krajowych i międzynarodowych organizacji o podobnych celach.
6. Działalność Stowarzyszenia oparta jest, przede wszystkim, na pracy społecznej członków. Do prowadzenia swych spraw Stowarzyszenie może zatrudniać pracowników.

6a. *wykreślony*

6b. Nadwyżkę przychodów nad kosztami Stowarzyszenie przeznacza na prowadzenie działalności pożytku publicznego.

6c. Działalność statutowa Stowarzyszenia może być finansowana ze środków przekazanych jako nawiązki orzekane na rzecz organizacji społecznych przez sądy powszechne.

ROZDZIAŁ II

CELE I ŚRODKI DZIAŁANIA

7. Celami Stowarzyszenia są:

- a) ochrona i zachowanie dziedzictwa kulturowego, przyrodniczego i krajobrazowego Sudetów, ze szczególnym uwzględnieniem dorobku architektonicznego,
- b) ochrona niepowtarzalnego stylu, elementów i funkcji architektury, zarówno obiektów istniejących, jak i nowopowstających,
- c) dbałość o zachowanie charakteru regionu i jego spójności architektonicznej,
- d) ochrona, zabezpieczenie, a także wszelkie działania mające na celu odtworzenie i odbudowę obiektów architektury sudeckiej,
- e) spełnianie roli opiniotwórczej, dotyczącej nowopowstających obiektów, w zakresie zarówno ich formy, funkcji jak i obciążenia dla środowiska i krajobrazu,
- f) podnoszenie i rozwijanie świadomości społecznej, dotyczącej zachowania środowiska naturalnego i krajobrazowego Sudetów,
- g) zwiększanie aktywnego udziału mieszkańców i włączenie lokalnych wspólnot w działania na rzecz rozwoju obszaru sudeckiego z uwzględnieniem środowiska przyrodniczego i kulturowego,
- h) dbałość o zachowanie równowagi pomiędzy działaniami gospodarczymi zmierzającymi do racjonalnego zagospodarowania regionu, a nadrzędnym celem jakim jest zachowanie środowiska naturalnego i krajobrazu Sudetów,
- i) podejmowanie i wspieranie inicjatyw ekologicznych.

8. Stowarzyszenie swoje cele realizuje poprzez:

- a) monitorowanie zapisów w planach zagospodarowania przestrzennego, zarówno istniejących, jak i nowotworzonych,
- b) współpracę ze środowiskiem architektów i przyrodników,
- c) tworzenie katalogu ekspertów z zakresu architektury sudeckiej, oddziaływania architektury na środowisko, ochrony przyrody,
- d) sporządzanie lub zlecanie niezależnych opinii i analiz dotyczących wpływu nowoprojektowanych obiektów lub zmian funkcji istniejących obiektów na środowisko naturalne, społeczne i kulturowe,

- e) bieżącą analizę szeroko pojętych informacji dotyczących regionu,
- f) współpracę z lokalnymi i ogólnopolskimi przedstawicielami mediów,
- g) współpracę z Parkami Narodowymi,
- h) uruchomienie informacyjnej strony WWW Stowarzyszenia oraz internetowego forum dyskusyjnego,
- i) szkolenia i spotkania promujące ekologię, ochronę środowiska przyrodniczego, ochronę krajobrazu i architektury,
- j) wszelkie inne dostępne działania mające za zadanie realizację celów Stowarzyszenia.

8a. Realizacja celów statutowych w sposób określony w ust. 8 jest działalnością nieodpłatną pożytku publicznego w rozumieniu przepisów ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie z dnia 24 kwietnia 2003.

8b. Stowarzyszenie nie prowadzi działalności odpłatnej pożytku publicznego w rozumieniu przepisów ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie z dnia 24 kwietnia 2003.

ROZDZIAŁ III

CZŁONKOWIE – PRAWA I OBOWIĄZKI

9. Członkami Stowarzyszenia mogą być osoby fizyczne i prawne. Osoba prawna może być jedynie członkiem wspierającym Stowarzyszenia.

9a. Członkami Stowarzyszenia mogą być również cudzoziemcy niemający miejsca zamieszkania na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

10. Stowarzyszenie posiada członków

- a) zwyczajnych,
- b) wspierających,
- c) honorowych.

11. Członkiem zwyczajnym Stowarzyszenia może być każda osoba fizyczna, która:

- a) złoży deklarację członkowską na piśmie,
- b) przedstawi pozytywną opinię dwóch członków Stowarzyszenia.

12. Status członka zwyczajnego nabywa się po spełnieniu warunków określonych w ust. 11 statutu i na podstawie uchwały Zarządu Stowarzyszenia. Zarząd rozpatrzy deklarację członkowską na najbliższym posiedzeniu, nie dalej jednak, niż 30 dni roboczych od daty wpłynięcia deklaracji.

13. Członkiem wspierającym Stowarzyszenie może zostać osoba fizyczna i prawna deklarująca pomoc finansową, rzeczową lub merytoryczną w realizacji celów Stowarzyszenia.
14. Członkiem wspierającym staje się po złożeniu pisemnej deklaracji na podstawie uchwały Zarządu.
15. Członkiem honorowym Stowarzyszenia może być osoba fizyczna, której dotychczasowa działalność była lub jest związana z celem Stowarzyszenia.
16. Członkowie honorowi są przyjmowani na podstawie uchwały Zarządu, na wniosek co najmniej 3 członków Stowarzyszenia.
17. Członkowie zwyczajni mają prawo:
- a) biernego i czynnego uczestniczenia w wyborach do władz Stowarzyszenia,
 - b) korzystania z dorobku, majątku i wszelkich form działalności Stowarzyszenia,
 - c) udziału w zebraniach, wykładach oraz imprezach organizowanych przez Stowarzyszenie,
 - d) zgłaszania wniosków co do działalności Stowarzyszenia.
18. Członkowie zwyczajni mają obowiązek:
- a) brania udziału w działalności Stowarzyszenia i realizacji jego celów,
 - b) przestrzegania statutu i uchwał władz Stowarzyszenia,
 - c) regularnego opłacania składek.
19. Członkowie wspierający i honorowi nie posiadają biernego oraz czynnego prawa wyborczego, mogą jednak brać udział z głosem doradczym w statutowych władzach Stowarzyszenia, poza tym posiadają takie prawa jak członkowie zwyczajni.
20. Członek wspierający ma obowiązek wywiązywania się z zadeklarowanych świadczeń, przestrzegania statutu oraz uchwał władz Stowarzyszenia.
- 20a. Członek honorowy ma obowiązek przestrzegania statutu oraz uchwał władz Stowarzyszenia.
21. Członkowie honorowi są zwolnieni ze składek członkowskich.
22. Utrata członkostwa następuje na skutek:
- a) pisemnej rezygnacji złożonej na ręce Zarządu;
 - b) wykluczenia przez Zarząd:

- 1) z powodu łamania statutu lub nieprzestrzegania uchwał władz Stowarzyszenia,
 - 2) z powodu uporczywego uchylania się od udziału w pracach Stowarzyszenia,
 - 3) z powodu niepłacenia składek za okres pół roku,
 - 4) na pisemny, zawierający uzasadnienie wnioszek trzech członków Stowarzyszenia.
- c) utraty praw publicznych na mocy prawomocnego wyroku sądu,
- d) śmierci członka lub utraty osobowości prawnej przez osobę prawną będącą członkiem Stowarzyszenia,
- e) rozwiązania Stowarzyszenia.

23. Od uchwały Zarządu odmawiającej przyjęcia w poczet członków Stowarzyszenia lub pozbawiającej członkostwa, zainteresowanemu przysługuje prawo wniesienia odwołania do Walnego Zebrania Członków. Uchwała Walnego Zebrania, podjęta w wyniku rozpatrzenia odwołania, jest ostateczna.

ROZDZIAŁ IV WŁADZE STOWARZYSZENIA

24. Władzami Stowarzyszenia są:

- a) Walne Zebranie Członków,
- b) Zarząd,
- c) Komisja Rewizyjna.

24a.

- 1) Osoby wchodzące w skład władz Stowarzyszenia nie mogą być osobami skazanymi prawomocnie za przestępstwa popełnione umyślnie ścigane z oskarżenia publicznego lub przestępstwa skarbowe.
- 2) W wypadku skazania mandat członka Stowarzyszenia we władzach wygasa z chwilą prawomocności orzeczenia sądu powszechnego.
- 3) Z chwilą objęcia funkcji członek Zarządu zobowiązany jest złożyć oświadczenie o niekaralności za przestępstwo umyślne ścigane z oskarżenia publicznego lub przestępstwo skarbowe.
- 4) Z chwilą objęcia funkcji członek Komisji Rewizyjnej zobowiązany jest złożyć oświadczenie o niekaralności za przestępstwo umyślne ścigane z oskarżenia publicznego lub przestępstwo skarbowe, oraz oświadczenie o niepozostawaniu w związku małżeńskim, wspólnym pożyciu, braku pokrewieństwa, powinowactwa i podległości z tytułu zatrudnienia wobec członków zarządu.

25. Kadencja władz

- a) Kadencja wszystkich władz wybieralnych Stowarzyszenia jest bezterminowa, a ich wybór odbywa się w głosowaniu jawnym bezwzględną większością głosów,

b) członkowie wybrani do władz Stowarzyszenia mogą tę samą funkcję pełnić bezterminowo.

26. Uchwały wszystkich władz Stowarzyszenia zapadają zwykłą większością głosów przy obecności co najmniej połowy członków uprawnionych do głosowania, chyba że dalsze postanowienia statutu stanowią inaczej.

26a. Posiedzenia wszystkich władz Stowarzyszenia mogą odbywać się w trybie zdalnym lub hybrydowym, przy użyciu środków komunikacji elektronicznej, umożliwiających transmisję obrad posiedzenia i porozumiewanie się w czasie rzeczywistym.

27. Walne Zebranie Członków jest najwyższą władzą Stowarzyszenia. W Walnym Zebraniu Członków biorą udział:

a) z głosem stanowiącym – członkowie zwyczajni,

b) z głosem doradczym – członkowie wspierający, honorowi oraz zaproszeni goście.

28. Walne Zebranie Członków może być zwyczajne i nadzwyczajne.

29. Walne Zebranie jest zdolne do podjęcia ważnych uchwał w pierwszym terminie, jeśli co najmniej połowa uprawnionych do głosowania członków jest na nim obecna. W przypadku braku kworum, Zarząd w terminie 7 dni zwołuje Zebranie w drugim terminie. Drugi termin Zebrania powinien być wyznaczony nie później niż 14 dni od odbycia Zebrania w pierwszym terminie. Zebranie w drugim terminie jest zdolne do podjęcia ważnych uchwał bez względu na liczbę obecnych członków uprawnionych do głosowania.

30. Zwyczajne Walne Zebranie Członków jest zwoływane raz na rok przez Zarząd Stowarzyszenia. Termin i miejsce obrad Zarząd podaje do wiadomości wszystkich członków co najmniej na 7 dni przed terminem zebrania. Powiadomienie może nastąpić także telefonicznie lub drogą mailową.

31. Nadzwyczajne Walne Zebranie Członków może się odbyć w każdym czasie. Jest zwoływane przez Zarząd z jego inicjatywy, na wniosek Komisji Rewizyjnej lub pisemny wniosek co najmniej 1/3 ogólnej liczby członków zwyczajnych Stowarzyszenia.

32. Uchwały Walnego Zebrania Stowarzyszenia zapadają bezwzględną większością głosów w obecności przynajmniej połowy ogólnej liczby członków. Głosowanie jest jawne.

33. Do kompetencji Walnego Zebrania należą:

a) określenie głównych kierunków działania i rozwoju Stowarzyszenia,

b) uchwalanie zmian statutu,

c) wybór i odwoływanie wszystkich władz Stowarzyszenia,

- d) udzielanie Zarządowi absolutorium na wniosek Komisji Rewizyjnej,
- e) rozpatrywanie sprawozdań z działalności Zarządu i Komisji Rewizyjnej,
- f) uchwalanie budżetu,
- g) uchwalanie wysokości składek członkowskich oraz wszystkich innych świadczeń na rzecz Stowarzyszenia,
- h) podejmowanie uchwał w sprawie zwolnienia członków z obowiązku zapłaty składki członkowskiej w całości lub w części, na czas określony lub nieokreślony. Uchwała może zostać podjęta wyłącznie na wniosek, z uwagi na sytuację materialną lub osobistą członka, którego wniosek dotyczy.
- i) *wykreślony*
- j) rozpatrywanie wniosków i postulatów zgłoszonych przez członków Stowarzyszenia lub jego władze,
- k) rozpatrywanie odwołań od uchwał Zarządu,
- l) podejmowanie uchwały o rozwiązaniu Stowarzyszenia i przeznaczeniu jego majątku,
- m) podejmowanie uchwał w każdej sprawie wniesionej pod obrady, we wszystkich sprawach nie zastrzeżonych do kompetencji innych władz Stowarzyszenia.

34. Zarząd jest powołany do kierowania całą działalnością Stowarzyszenia zgodnie z uchwałami Walnego Zebrania Członków, reprezentuje Stowarzyszenie na zewnątrz.

35. Zarząd składa się z 3 do 7 osób w tym prezesa oraz dwóch wiceprezesów. Prezesa i wiceprezesów wybiera Zarząd spośród swoich członków.

36. Posiedzenia Zarządu odbywają się w miarę potrzeb, nie rzadziej jednak niż raz na kwartał. Posiedzenia Zarządu zwołuje prezes.

37. Do kompetencji Zarządu należą:

- a) realizacja celów Stowarzyszenia,
- b) wykonywanie uchwał Walnego Zebrania Członków,
- c) sporządzanie planów pracy i budżetu,
- d) sprawowanie zarządu nad majątkiem Stowarzyszenia,
- e) podejmowanie uchwał o nabywaniu, zbywaniu lub obciążaniu majątku Stowarzyszenia,
- f) reprezentowanie Stowarzyszenia na zewnątrz,
- g) zwoływanie Walnego Zebrania Członków,
- h) przyjmowanie i skreślanie członków,
- i) podejmowanie uchwał w sprawie przyjęcia członka honorowego.

38. Komisja Rewizyjna powołana jest do sprawowania kontroli nad działalnością Stowarzyszenia. Jest odrębna od Zarządu Stowarzyszenia i nie podlega mu w zakresie wykonywania kontroli wewnętrznej. Członkowie Komisji Rewizyjnej

- a) nie mogą być członkami Zarządu ani pozostawać z nimi w związku małżeńskim, we wspólnym pożyciu , w stosunku pokrewieństwa, powinowactwa lub podległości służbowej,
- b) nie byli skazani prawomocnym wyrokiem za przestępstwo z umyślne ścigane z oskarżenia publicznego lub przestępstwo skarbowe,
- c) mogą otrzymywać z tytułu pełnienia funkcji w tym organie zwrot uzasadnionych kosztów lub wynagrodzenie w wysokości nie wyższej niż przeciętne miesięczne wynagrodzenie w sektorze przedsiębiorstw ogłoszone w przez prezesa GUS za rok poprzedni.

39. Komisja Rewizyjna składa się z 3 osób, w tym przewodniczącego, zastępcy oraz sekretarza.

40. Do kompetencji Komisji Rewizyjnej należy:

- a) kontrolowanie działalności Zarządu,
- b) składanie wniosków z kontroli na Walnym Zebraniu Członków,
- c) prawo wystąpienia z wnioskiem o zwołanie Walnego Zebrania Członków oraz zebrania Zarządu,
- d) składanie wniosków o absolutorium dla władz Stowarzyszenia,
- e) składanie sprawozdań ze swojej działalności na Walnym Zebraniu Członków.

41. W razie, gdy skład władz Stowarzyszenia ulegnie zmniejszeniu w trakcie kadencji, uzupełnienie ich składu może nastąpić w drodze kooptacji, której dokonują pozostali członkowie organu, który uległ zmniejszeniu, zgodnie z zasadami podejmowania uchwał właściwymi dla danego organu. W tym trybie można powołać nie więcej niż połowę pierwotnej ilości członków danego organu. Jeśli zmniejszenie składu nastąpiło w większym zakresie, stosuje się zasady ogólne właściwe dla wyboru władz Stowarzyszenia.

41a. Zabrania się:

- 1) udzielania pożyczek lub zabezpieczania zobowiązań majątkiem Stowarzyszenia w stosunku do jego członków, członków organów lub pracowników oraz osób, z którymi członkowie, członkowie organów oraz pracownicy Stowarzyszenia pozostają w związku małżeńskim, we wspólnym pożyciu albo w stosunku pokrewieństwa lub powinowactwa w linii prostej, pokrewieństwa lub powinowactwa w linii bocznej do drugiego stopnia albo są związani z tytułu przysposobienia, opieki lub kurateli, zwanych dalej „osobami bliskimi”,
- 2) przekazywania majątku Stowarzyszenia na rzecz członków, członków organów lub pracowników oraz ich osób bliskich, na zasadach innych niż w stosunku do osób trzecich, w szczególności, jeżeli przekazanie to następuje bezpłatnie lub na preferencyjnych warunkach,
- 3) wykorzystywania majątku Stowarzyszenia na rzecz członków, członków organów lub pracowników oraz ich osób bliskich na zasadach innych niż w stosunku do osób trzecich, chyba że to wykorzystanie bezpośrednio wynika z celu statutowego,

4) zakupu towarów lub usług od podmiotów, w których uczestniczą członkowie organizacji, członkowie jej organów lub pracownicy oraz ich osoby bliskie, na zasadach innych niż w stosunku do osób trzecich lub po cenach wyższych niż rynkowe.

ROZDZIAŁ V

MAJĄTEK I FUNDUSZE

42. Majątek Stowarzyszenia powstaje:

- a) ze składek członkowskich,
- b) darowizn, spadków, zapisów,
- c) dotacji i ofiarności publicznej,
- d) dochodów z majątku Stowarzyszenia,
- e) świadczeń członków wspierających.

43. Wszelkie środki pieniężne są przechowywane na rachunku bankowym Stowarzyszenia lub w kasie Stowarzyszenia.

44. Stowarzyszenie prowadzi gospodarkę finansową zgodnie z obowiązującymi przepisami.

45. Decyzje w sprawie nabywania, zbywania i obciążania majątku Stowarzyszenia podejmuje Zarząd.

46. Do zawierania umów, udzielania pełnomocnictwa i składania innych oświadczeń woli w szczególności w sprawach majątkowych wymagane są podpisy dwóch członków Zarządu działających łącznie.

ROZDZIAŁ VI

POSTANOWIENIA KOŃCOWE

47. Uchwałę w sprawie zmiany statutu oraz uchwałę o rozwiązaniu Stowarzyszenia podejmuje Walne Zebranie Członków kwalifikowaną większością 2/3 głosów, przy obecności co najmniej połowy uprawnionych do głosowania.

48. Podejmując uchwałę o rozwiązaniu Stowarzyszenia Walne Zebranie Członków określa sposób jego likwidacji oraz przeznaczenie majątku Stowarzyszenia.

48a. W braku odmiennej uchwały likwidatorami Stowarzyszenia są ostatni członkowie jego Zarządu.

49. W sprawach nie uregulowanych w niniejszym statucie zastosowanie mają przepisy ustawy Prawo o stowarzyszeniach.